MOERDIJK

Technische vragen

Moerdijk Lokaal
De heer A. Huijzer

Kenmerk	01334 TV
Vergadering	5 november 2026
Datum	27 oktober 2026
Onderwerp	Meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Moerdijk

Geachte heer Huijzer,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk biedt u hierbij de beantwoording van de volgende technische vragen aan.

1. **Ontwikkeling kapitaallasten (pagina 101)**
   De kapitaallasten stijgen van € 8,447 miljoen in 2027 naar € 13,250 miljoen in 2030. Wij willen graag weten waardoor deze stijging komt. Welk deel komt door investeringen, waar al eerder een besluit over is genomen en welk deel door nieuwe investeringen in de periode 2027-2030?

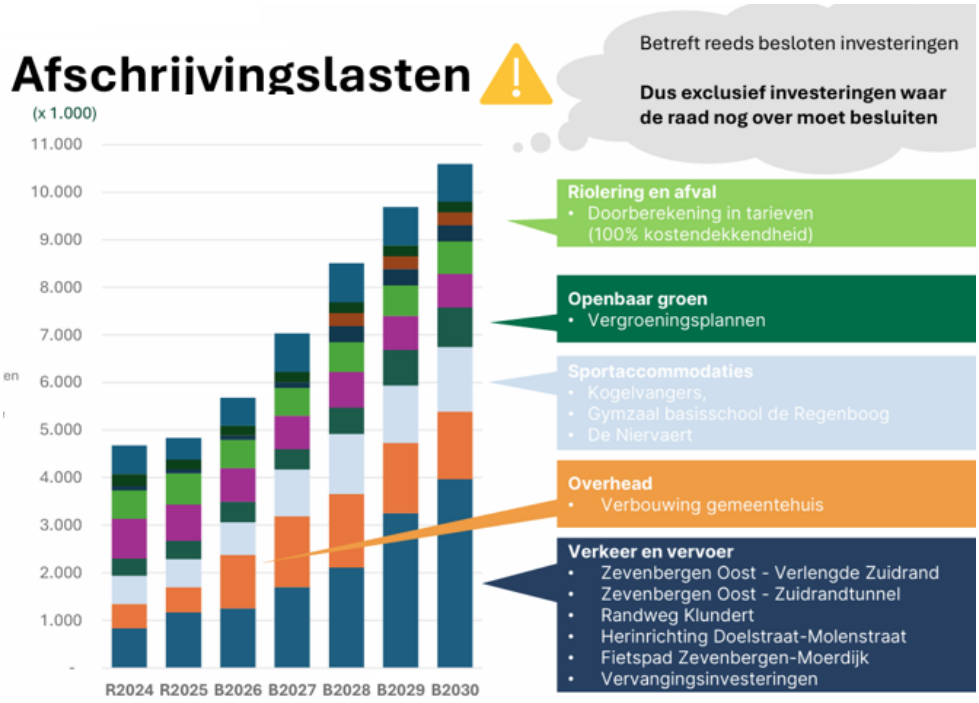
   Antwoord
   De totale kapitaallasten bestaan uit de afschrijvings- en rentelasten.

   Op pagina 101 en 102 van de begroting is inzichtelijk gemaakt en nader toegelicht welke investeringen aanleiding geven voor de toenemende afschrijvingslasten.

   Ook is in de informatiebijeenkomst van 5 oktober 2026 een nadere toelichting gegeven op de ontwikkeling van de kapitaallasten. Ten aanzien van de afschrijvingslasten is daarbij onderstaande dia nader toegelicht.

   Dit betreft dus de afschrijvingslasten die voortkomen uit de reeds beschikbaar gestelde investeringskredieten en de benodigde vervangingsinvesteringen.

   De investeringen waar de gemeenteraad nog geen besluit heeft genomen zijn opgenomen in de stelpost nieuw beleid (zie bijlage 1 van de aanbiedingsnota).

Figuur 1 Dia m.b.t. afschrijvingslasten (uit presentatie informatiebijeenkomst 5 oktober 2026)

2. **Rentelasten en pagina 125 en 126 Paragraaf Financiering (pagina 102)**
In de begroting staat dat vanaf medio 2028 naar verwachting extra leningen nodig zijn om investeringen te betalen. Wij willen graag weten om welk bedrag het gaat. Hoeveel wil de gemeente in 2028 tot en met 2030 extra lenen en hoeveel rente moet de gemeente daar jaarlijks voor betalen?

Antwoord
Op pagina 102 en 103 van de begroting is inzichtelijk gemaakt en nader toegelicht welke extra leningen de komende periode naar verwachting nodig zijn en wat dit betekent voor de rentelasten. Daarbij wordt voor een nadere toelichting op het rentebeleid en de gehanteerde uitgangspunten ook verwezen naar de paragraaf Financiering in de begroting.

Ook is in de informatiebijeenkomst van 5 oktober 2026 een nadere toelichting gegeven op de ontwikkeling van de kapitaallasten. Ten aanzien van de rentelasten is daarbij onderstaande dia toegelicht.

Figuur 2 Dia m.b.t. rentelasten (uit presentatie informatiebijeenkomst 5 oktober 2026)

3. **Vervangingsinvesteringen (pagina 100)**
   Voor 2027 staat € 14,23 miljoen aan vervangingsinvesteringen gepland. Wij maken ons zorgen over de financiële gevolgen als deze investeringen duurder uitvallen dan verwacht. Hoeveel financiële ruimte blijft er over als de kosten bijvoorbeeld 10% hoger worden? En welke investeringen kunnen dan worden uitgesteld zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de wettelijke taken of de veiligheid?

   Antwoord
   Deze vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op de achterliggende beheerplannen, en dienen voor de instandhouding van onze kapitaalgoederen. Bij de berekening van de investeringsbedragen is rekening gehouden met een CROW-indexatie van 3,67%. CROW is een kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer. De indexatie wordt gebruikt om verwachte prijsontwikkelingen in de grond-, weg- en waterbouw te verwerken in de ramingen. Ondanks deze indexatie bestaat het risico dat de daadwerkelijke kosten hoger uitvallen. In dat geval kunnen de investeringskredieten ontoereikend blijken. Benodigde aanpassing van deze kredieten zullen dan leiden tot hogere kapitaallasten.

   Gezien het grote belang van een goede en veilige instandhouding van onze kapitaalgoederen staan we hier nadrukkelijk bij stil. Periodiek wordt in de begroting en jaarrekening (in de paragraaf Kapitaalgoederen) ook nader ingegaan op onze belangrijkste kapitaalgoederen. Ook de provincie kijkt hier in het kader van het financieel toezicht nadrukkelijk naar de wijze waarop we als gemeente invulling geven aan het onderhoud van onze kapitaalgoederen. Daarnaast wordt het risico van tegenvallende kosten periodiek gemonitord en meegenomen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen.

   Zoals in de paragraaf weerstandsvermogen (pagina 135 van de begroting) specifiek hierover is toegelicht: *''Voor de instandhouding van kapitaalgoederen vormen schaarste aan personeel, grondstoffen en uitvoeringscapaciteit een blijvend risico*.

Hoewel in de begroting rekening wordt gehouden met prijsontwikkelingen, kunnen aanbestedingen duurder uitvallen dan geraamd. Dit geldt onder andere voor onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte, vastgoedonderhoud en investeringsprojecten.''

De grootste vervangingsinvesteringen betreffen wegen en riolering, samen goed voor € 11,2 miljoen. Uitstel van deze investeringen is niet zonder meer mogelijk. De gevraagde investeringskredieten zijn gebaseerd op achterliggende beheerplannen. Het uitstellen van investeringen is niet zonder meer mogelijk omdat voor veel investeringen de voorbereidingen al gestart of afgerond zijn. Het betreffen soms ook integrale projecten waar meerdere disciplines aan meedoen.

Bovendien kan uitstel van bijvoorbeeld wegvervangingen ertoe leiden dat het kwaliteitsniveau onder de gewenste ondergrens zakt, met mogelijke onveilige situaties en aansprakelijkheidsrisico's tot gevolg. Zie ook het raadsvoorstel beheerplan wegen 2026-2030 (raadsvergadering d.d. 2 oktober 2026).

Voor de riolering geldt dat de kapitaallasten vanuit het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid worden doorberekend in de rioolheffing. Eventuele extra kostenstijgingen komen daardoor niet rechtstreeks ten laste van het begrotingsresultaat, maar kunnen op termijn wel gevolgen hebben voor de tarieven.

Al met al geldt dus dat een kostenstijging van 10% niet binnen de bestaande investeringskredieten kan worden opgevangen. Tegelijkertijd kunnen investeringen niet zomaar uitgesteld worden omdat daarbij ook aspecten als veiligheid, wettelijke verplichtingen en de kwaliteit van de openbare ruimte leidend zijn. Bij substantiële afwijkingen wordt de gemeenteraad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief, de reguliere planning- en controlcyclus en, indien nodig, afzonderlijke raadsvoorstellen.

4. **Overzicht lokale heffingen en Tariefbeleid (pagina 110 en 111)**
In de begroting staat dat de opbrengsten uit lokale heffingen in 2027 met 7,27% stijgen, terwijl een prijsindex van 1,6% wordt gehanteerd. Wij willen graag weten hoe dit verschil ontstaat. Kan het college per heffing aangeven welk deel van de stijging door indexering komt, welk deel door tariefwijzigingen en welk deel door andere ontwikkelingen, zoals nieuwbouw en verbouw.

Antwoord
Het verschil in de verwachte opbrengsten van de lokale heffingen wordt voornamelijk veroorzaakt door meeropbrengsten uit nieuwbouw bij de OZB, naast de reguliere indexering van 1,6%. Daarnaast stijgen de tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing sterker door het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Bij de overige lokale heffingen zijn de ramingen waar nodig aangepast op basis van de meest recente realisatiecijfers en verwachte ontwikkelingen, zoals bij de leges voor omgevingsvergunningen en kabels en leidingen.

In de paragraaf lokale heffingen (begroting pagina 111 t/m 123) wordt nader ingegaan op de diverse lokale heffingen. Hieronder vatten we de inzichten die daaruit voortkomen voor de grootste lokale heffingen samen:

- Voor de OZB is een indexering van 1,6% toegepast. Dit betreft uitsluitend de inflatiecorrectie, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in de kadernota 2027-2030 tijdens de raadsvergadering van 9 juli 2026.

De verwachte meeropbrengsten als gevolg van nieuwbouw zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die in de kadernota 2027-2030 (raadsvergadering 9 juli 2026). Ten aanzien van de verwachte nieuwbouw is daarin het volgende uitgangspunt vastgesteld:

- Voor woningen zijn de extra opbrengsten gebaseerd op de verwachte toename van het aantal woningen.

Jaar (per 1-1)	Aantal inwoners	Aantal woningen
2026	38.466	17.224
2027	38.687	17.371
2028	39.005	17.583
2029	40.151	18.347
2030	40.808	18.785

- Voor niet-woningen is rekening gehouden met nieuwbouw ter waarde van jaarlijks € 50 miljoen. Daarnaast wordt in de periode t/m 2028 jaarlijks € 100 miljoen aan nieuwbouw meegenomen als gevolg van realisatie van gebouwen op het LPM-terrein. Naar verwachting zal 2028 het laatste jaar zijn met extra nieuwbouw op het LPM-terrein.

- Daarnaast geld dat voor een aantal heffingen de verwachte opbrengsten meer dan 1,6% toenemen, doordat daarbij sprake is van het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.

  Over de afvalstoffenheffing en rioolheffing is in de aanbiedingsnota op pagina 13 het volgende toegelicht:
  ''Voor de afvalstoffen- en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Dit betekent dat de kosten die we hier als gemeente voor maken worden doorbelast in de tarieven.
  - *Voor de rioolrechten resulteert dit in een tariefverhoging van 3,6%. Dit bestaat uit 1,6% reguliere prijsindexatie en 2% aanvullende indexatie, die nodig is op basis van het 'Kostendekkingsplan gemeentelijk waterprogramma', zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 12 maart 2026.*

  - *Voor de afvalstoffenheffing resulteert dit in een tariefverhoging van 4,89% (wat in lijn ligt met de in de kadernota verwachte 5%). Hierbij geldt als aandachtspunt dat er ontwikkelingen spelen ten aanzien van de afvalinzameling die door de gemeente Breda wordt uitgevoerd. Zoals in de informatiebrief d.d. 1 september 2026 is toegelicht onderzoekt de gemeente Breda hoe kosten worden toegerekend aan de samenwerkende gemeenten. Dit kan gevolgen hebben voor bestaande afspraken en voor toekomstige financiële en contractuele afspraken met Breda. Ten tijde van het opstellen van deze begroting zijn de uitkomsten hiervan nog niet bekend. Zodra de resultaten bekend zijn en duidelijk is wat deze betekenen voor Moerdijk, wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.''*

- Tot slot geldt ten aanzien van een aantal overige lokale heffingen dat de verwachte opbrengsten naast de verwachte effecten voor de verwachte indexering van 1,6 % ook zijn bijgesteld op basis van de meest recente realisatiecijfers.

  Over deze bijstellingen is in de begroting (op pagina 95 en 96) het volgende toegelicht:

- Leges omgevingsvergunningen
  ''De gemeente ontvangt leges voor het behandelen van aanvragen voor bijvoorbeeld bouw- en ontwikkelactiviteiten. De hoogte van de legesopbrengsten is afhankelijk van het aantal aanvragen en vooral van de aard en omvang van de projecten waarvoor vergunning wordt aangevraagd. De opbrengsten kunnen hierdoor van jaar tot jaar sterk fluctueren. Met name enkele grotere bouwprojecten kunnen een aanzienlijke invloed hebben op de totale legesinkomsten. Het moment waarop aanvragen worden ingediend, projecten worden aangepast, uitgesteld of niet doorgaan, heeft direct gevolgen voor de daadwerkelijke opbrengsten. Hierdoor blijven de legesopbrengsten lastig te voorspellen.

  De raming is geactualiseerd op basis van de huidige inzichten en de ontwikkelingen die op dit moment bekend zijn. Daarbij is ook gebruikgemaakt van de ervaringscijfers van de afgelopen jaren. Op basis hiervan is de geraamde opbrengst naar boven bijgesteld van € 1,9 miljoen naar € 2,1 miljoen. ''

- Leges kabels en leidingen
  ''De gemeente ontvangt vergoedingen voor het gebruik van gemeentelijke gronden door netwerkbeheerders en nutsbedrijven voor de aanleg, instandhouding en het beheer van kabels en leidingen. Het gaat hierbij onder andere om elektriciteits-, gas-, water- en telecommunicatienetwerken. De inkomsten uit vergoedingen voor kabels en leidingen kunnen van jaar tot jaar fluctueren. Ook de planning en fasering van projecten hebben invloed op het moment waarop deze inkomsten worden ontvangen. De werkzaamheden aan kabels en leidingen nemen de komende jaren naar verwachting toe, mede als gevolg van de landelijke opgave rondom de energietransitie. De uitbreiding en verzwaring van elektriciteitsnetten, de aansluiting van nieuwe woningen en bedrijven en de toenemende vraag naar capaciteit vragen om extra investeringen door netwerkbeheerders.

  De raming is gebaseerd op de meest recente inzichten en de verwachte ontwikkelingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de opbrengsten die in voorgaande jaren zijn gerealiseerd. Op basis hiervan is de geraamde opbrengst opwaarts bijgesteld.''

Met vriendelijke groet,

S. Elseman
gemeentesecretaris